

องค์ความรู้ “ การปลูกและดูแลรักษาถั่วลิสง ”

ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีสภาพพื้นที่แห้งแล้ง ดินทราย พืชหลักที่ปลูกมากคือ มะพร้าว แต่เนื่องจากในพื้นที่มีแหล่งน้ำใต้ดิน เกษตรกรจึงมักขุดน้ำบาดาลในระดับลึกไม่เกิน 8 เมตร มาใช้ในการทำการเกษตร โดยปลูกพืชใช้น้ำน้อย ได้แก่ ถั่วลิสง พริก ต้นรัก แดงโม ดาวเรือง มะลิ ฯลฯ

นายสุรียนต์ แจ่มสว่าง อายุ 60 ปี อยู่ บ้านเลขที่ 52/4 หมู่ 3 ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเกษตรกรที่ริเริ่มปลูกถั่วลิสงในพื้นที่ ตั้งแต่ปี 2556 โดยเริ่มปลูกครั้งแรก 9 ไร่ อาศัยน้ำฝนตามธรรมชาติ ต่อมาได้เรียนรู้ การปลูกและดูแลรักษาถั่วลิสง โดยพัฒนาสู่ระบบการให้น้ำด้วยการใช้น้ำบาดาล ทำให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณ 2 – 3 เท่าตัว ปัจจุบันได้ผลผลิตประมาณ 800 กิโลกรัมต่อไร่

เทคนิคการปลูกและดูแลรักษาถั่วลิสงของ นายสุรียนต์ แจ่มสว่าง มีดังนี้

1. การเตรียมดิน

กรณีเป็นพื้นที่เปิดใหม่ (พื้นที่เป็นดินทราย)

ไถเตรียมดิน 1 ครั้ง โดยใช้ผานพรวน หางสับ แล้วปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยชีวภาพ

กรณีเป็นพื้นที่เดิม

หลังจากเก็บเกี่ยวถั่วลิสงแล้ว (ประมาณ 2 สัปดาห์) ปล่อดันทิ้งตากแดดในแปลงประมาณ 4 แดด จนแห้งกรอบ แล้วไถกลบจะทำให้ดินดีขึ้น

2. การเตรียมเมล็ดพันธุ์

ใช้ถั่วพันธุ์เม็ดแดง (สข.38) ก่อนปลูกคลุกยาป้องกัน โรคโคนเน่า

3. การปลูก

ปลูกได้ทุกเดือน ยกเว้นเดือนตุลาคม เนื่องจากในเดือนนั้นมีฝนชุก ต้นถั่วลิสงจะบ้ำใบและดอกช้ำ ให้ผลผลิตต่ำ

- ปลูกระยะ 20 x 20 เซนติเมตร ใช้จอบขุดลึก
ประมาณ 5 เซนติเมตร หยอดเมล็ดพันธุ์หูลุมละ
2 - 4 เมล็ด จะได้ 80,000 ต้นต่อไร่

- ใช้ปุ๋ยระเบิดราก (ไคโลไมท์) ไร่ละ 50 กิโลกรัม
หลังปลูก จากนั้นให้น้ำและฉีดยาคลุมวัชพืชทันที

4. การดูแลรักษา

+ การให้น้ำ หลังปลูกมีการให้น้ำวันเว้นวัน จนถึงอายุได้ 2 เดือน จึงให้น้ำทุกวันจนเก็บเกี่ยว
ครั้งละประมาณ 10 นาที โดยใช้ระยะเวลาตั้งแต่ปลูกถึงเก็บเกี่ยว 80-90 วัน ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศหาก
กระทบอากาศหนาวจะเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ช้ากว่า

+ การใส่ปุ๋ย

- หลังปลูก 21 วัน ต้นถั่วเริ่มออกดอกใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพ พอดอกยุบใช้อาหารเสริมบำรุงต้น
อัตราส่วนไร่ละประมาณ 100 กิโลกรัม
- อายุ 1 เดือนครึ่ง ให้ธาตุอาหารรอง ตราม้าเงา
- อายุ 2 เดือน ให้ธาตุอาหารรอง แคลเซียม 40% จะทำให้เม็ดถั่วแน่น

+ การจัดการศัตรูพืช

- หลังปลูกประมาณ 1 สัปดาห์ ใช้ยาออร์แกนิก อัตราส่วน 150 ซีซี ต่อน้ำ 200 ลิตร (ฉีดได้ 2 ไร่)
ฉีดพ่นให้ทั่วป้องกันกำจัดเสี้ยนดิน
- เมื่อต้นถั่วเริ่มออกดอก ใช้ยาอะบาเม็กติน ฉีดป้องกันกำจัดหนอนชอนใบ

5. การเก็บเกี่ยว

จะเก็บเกี่ยวเมื่อถึงอายุ 80-90 วัน ใช้แรงงานคนถอนต้น และปลิดเมล็ด ผลผลิตต่อไร่ประมาณ 800 กิโลกรัม ทำความสะอาด บรรจุถุง ส่งจำหน่าย

สำหรับการบริหารจัดการ การผลิตและจำหน่ายถั่วลิสงนั้น นายสุริยันต์ แจ่มสว่าง เป็นผู้ให้คำแนะนำ การปลูกแก่เกษตรกรในพื้นที่ โดยมีการรวมกลุ่ม วางแผนการผลิตให้หมุนเวียน มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ทั้งปี และนายสุริยันต์ แจ่มสว่าง จะเป็นผู้รวบรวมผลผลิตของเกษตรกรส่งขายแม่ค้าในท้องถิ่น และตลาดสุราษฎร์ธานี ซึ่งราคาขายแม่ค้าในท้องถิ่น ราคา กิโลกรัมละ 35 บาท ส่วนแม่ค้าจังหวัดสุราษฎร์ธานี กิโลกรัมละ 32 บาท

ต้นทุนและรายได้การปลูกถั่วลิสงต่อไร่	
ต้นทุนการผลิต	
ค่าเตรียมดิน	700 บาท
ค่าเมล็ดพันธุ์ (30 กก. ๆ ละ 120 บาท)	3,600 บาท
ค่าแรงงานปลูก	2,600 บาท
ค่าไฟฟ้าสูบน้ำ	1,350 บาท
ค่าแรงงานถอน	3,150 บาท
ค่าแรงงานปลิดเมล็ด (กก.ละ 4 บาท)	3,200 บาท
ค่าปุ๋ย	1,100 บาท
ค่าสารเคมี	500 บาท
ค่าเสื่อมอุปกรณ์	1,100 บาท
รวม	17,300 บาท
รายได้	
ผลผลิต 800 กิโลกรัม ๆ ละ 32 บาท	25,600 บาท
กำไร $25,600 - 17,300 = 8,300$ บาท/ไร่ (1 ปี ปลูกได้ 3 ครั้ง)	
ดังนั้น ผลกำไร/ไร่/ปี เท่ากับ 24,900 บาท	

ที่มาของข้อมูล (ผู้ถอดองค์ความรู้)

1. นางคันสนีย์ เกษตรลีนสมบัติ : นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. นางจงจิตร อินทรโชติ : นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรอำเภอปราณบุรี
3. นายสุรณ กาศศิริ : เกษตรอำเภอปราณบุรี สำนักงานเกษตรอำเภอปราณบุรี
4. นายมานอช เอี่ยมละออ : ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการเกษตร องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ

ภาพกิจกรรม
การถอดองค์ความรู้ “การปลูกและดูแลถั่วลิสง”

องค์ความรู้เรื่อง

การปลูกและดูแลรักษา

ถั่วลิสง

สำนักงานเกษตรอำเภอปราจีนบุรี
สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์